

Milí čtenáři,

k dvacetinám Cally se tímto číslem Ďáblíka přidává další jubileum. Když zabloudíte zrakem o několik centimetrů výše, uvidíte tam kulaťoučkou stovku. Ano, je to již sté číslo, které se vydává za Vámi, našimi čtenáři! Dobrý důvod na krátké ohlédnutí do historie.

V roce 1999 jsme se s kolegou Vladimírem Molkem rozhodli, že přišel čas vytvořit nějaké informační médium pro naši rozrůstající se členskou základnu. A tak v říjnu toho roku spatřily oči našich členů a nejen jejich první stránky černobílého zpravodaje. Měl formát A5 a množili jsme jej kopírováním. Už od prvopočátku nese jméno Ďáblík. Jak jistě víte, Calla palustris, rostlina, po níž je pojmenováno naše sdružení, se česky nazývá d'áblík bahenní. Jméno bulletinu má zároveň symbolizovat, kterak se možná jevíme mnohým úředníkům nebo investorů při naší snaze bránit a zachraňovat stále více ohroženou přírodu.

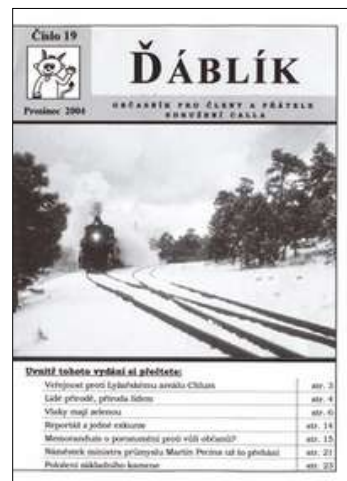
Zpravodaj několik prvních let vycházel jako občasník, maximálně čtyřikrát do roka. V únoru 2005 od dvacátého čísla jsme se na základě strategického plánování rozhodli přejít na elektronickou podobu. Protože tím ubyla časově náročná výroba, mohli jsme si dovolit vytvořit z občasníku měsíčník a reagovat tak aktuálně na dění. Postupně z několika stran rozsahu i obsah narostl na zhruba dvacet. Zachována zůstala úsporná grafická podoba, která umožňuje vydávat

Ďáblík vedle plnění projektových aktivit. Vznikly a udržely se mnohé rubriky – Zelená perla, Vyšlo, Malý opravník biologických omylů, Zrozeno v Krasci, Pozvánky na akce i další. Vzhledem k nárůstu počtu odběratelů se obsahově nevěnujeme už jen naší vlastní činnosti. Ale stále se držíme témat, která jsou Calle vlastní – ochraně přírody, energetice a ochraně klimatu. Rovněž převažuje zaměření na region, kde působíme nejvíce, tedy Jihočeský kraj.

Podle vašich ohlasů a pozvolna se rozšiřující čtenářské obce vidíme, že se vám takovýto Ďáblík líbí. Budeme rádi, když si to nenecháte pro sebe a pošlete ho vašim přátelům, známým a kolegům s nabídkou na pravidelný odběr. Na vydávání našeho a vašeho elektronického měsíčníku můžete také dobrovolně přispět, a to na účet Cally u GE Money Bank č. 3202800544/0600. Variabilní symbol pro Ďáblík je 111. A aby snad nedošlo k mýlce - všichni autoři pro Ďáblík píšou a fotografují bez nároku na honorář, což hodláme zachovat i do budoucna.

Závěrem pak ještě patří poděkování všem, kteří se na té první d'áblíkovské stovce podíleli, hlavně ve své době vedoucím redaktorům Tomáši Malinovi a Romaně Panské, nejpilnějším autorovi Jirkovi Řehounkovi, ale i všem dalším kolegům spoluvůrcům.

Edvard Sequens

◆ ◆ ◆ ◆ ◆ V OBSAHU TAKÉ NAJDETE ◆ ◆ ◆ ◆ ◆

O majkách, stepnicích a přehánění	str. 2
Nadbyteční odborníci	str. 3-4
Fotoblog: Exkurze na Smrčinu	str. 6-7
ČEZKé vzpomínky na minulost	str. 8-10
Seriál o lidech a Calle aneb Jak to všechno bylo – Díl X. Romča	str. 11-12
Factum Invenio: Životní prostředí není tak problematické, jak vypadá	str. 14-15
Pozvánky na akce	str. 16-18

O majkách, stepnicích a přehánění

Dostávám občas otázku, jestli to s tou ochranou hmyzu nepřeháním? Ne.

V roce 2009 vyšel v časopise Vesmír článek s výstižným názvem „Odhmýzeno“ autorů Lukáše Čížka, Martina Konvičky, Jiřího Beneše a Zdeňka Frice. Na dobře prozkoumaných hmyzích skupinách jeho autoři s pomocí suchých čísel doložili, že situace v ochraně ohrožených hmyzích druhů je vpravdě katastrofální a česká ochrana přírody (což vztahuji i na sebe a nevládní organizace obecně) v tomto případě selhává. Když jsem si ta čísla pročetl, i jako poměrně informovaný čtenář jsem nemohl uvěřit vlastním očím. Samozřejmě jsem tušil, že nebudu mít kdovíjaký důvod k jásoťu, ale tohle? Autoři vyšli z tzv. červeného

seznamu, který obsahuje výčet vymřelých a ohrožených druhů pro naše území. Zaměřili se ovšem na dobře prozkoumané skupiny, u kterých je pravděpodobné, že naše současná úroveň poznání postačuje k dobrému zhodnocení jejich ohroženosti.

A teď k těm číslům. Ve známé, dobře prozkoumané a oblíbené skupině denních motýlů dosud ze 161 druhu vymřelo 17 a dalších 74 bylo tehdy vedeno v některém stupni ohrožení. Tedy výrazně nadpoloviční většina. Z 838 druhů našich včel už u nás nežije 146 a ohroženo je 370, z 207 vos činí ona čísla 41 a 98 (u obou skupin se jedná převážně o samotářské druhy). Ve skupině rovnokřídlých (kobylinky, saranče, cvrčci aj.) se pro území ČR uvádí 97 druhů, z toho 8 již ovšem stačilo vyhnout úplně a 21 je ohroženo. Ani brouci na tom nejsou nijak dobře. Z 209 tesaříků jich je vymřelých 9 a ohrožených 54, z 518 střevlíků vymřelých 21 a ohrožených 152, ze 175 listorohých brouků (zlatohlávci, chrousti, roháči aj.) vymřelých 22 a ohrožených 86. Vůbec nejtragičtěji dopadli majkovití brouci. Z našich 23 druhů majek a puchýřníků jich změny v krajině nepřežilo deset a dalších jedenáct je ohroženo!

Nedávno, při práci na publikaci „Bezobratlí postindustriálních stanovišť“ (předběžná verze [v pdf zde](#)) jsem si uvědomil, že v menších systematických skupinách může být situace ještě hrozivější. Kolegové Petr Bogusch a Jakub Straka uvádějí v kapitole o blanokřídlém hmyzu, že z našich původně 14 druhů samotářských včel stepnic vymřelo už devět. Dokonce vyhnulo i 11 druhů všeobecně oblíbených čmeláků (z celkem 38).

Optimismus nevzbuzuje ani struktura dosud přežívajících druhů. Autoři článku „Odhmýzeno“ odhadují, že v dobře prozkoumaných skupinách patří do kategorií druhů ohrožených a kriticky ohrožených 15 – 50 procent. Jinými slovy – situace se stále zhoršuje. Což ostatně potvrzuje i fakt, že od vydání červeného seznamu registrujeme další druhové ztráty a řada druhů se u nás potácí na samotné hraně přežití. Potvrzující se rapidní úbytek řady běžných druhů hmyzu jen dokresluje celkově chmurný obraz.

Hlavní příčinou tohoto neutěšeného stavu jsou změny, ke kterým v posledních desítkách let došlo v naší krajině. Zjednodušeně řečeno se z ní vytrácí mozaikovitost a mnohde prakticky mizejí celé biotopy (píščiny, slaniska apod.). Pro rozmanitost hmyzích druhů hrála velmi podstatnou roli také extenzivně obhospodařovaná území – drobné mokřady, obecní pastviny, meze, postupně sečené louky, kozí plácky, ale i drobné selské lomy nebo vojenská cvičiště. Sekání luk, pastva, těžba nerostných surovin i vojenská činnost se však stále více centralizují, zatímco řada tradičních způsobů hospodaření se z krajiny téměř vytratila (ruční sečení, pařezení, lesní pastva aj.). Výsledkem je po všech stránkách uniformní krajina s velkými ostře ohraničenými a pro hmyz nijak lákavými celky polních a lesních monokultur, druhově chudých kulturních luk či zastavěných zón, navíc prošpikovaná migračními bariérami. V takové krajině se udrží jen ty opravdu nejméně náročné druhy.

Takže na otázku z úvodu článku ještě jednou odpovídám, že nepřeháním. Možná bych naopak přehánět měl, protože jde o hodně.

Jiří Řehounek

PS: V některém z dalších Ďáblíků se k tématu ochrany hmyzu zase vrátíme volným pokračováním tohoto článku.

Jaká je pravda o ptácích Šumavy?

V souvislosti se šumavskou kauzou se objevuje řada nevědomky či úmyslně zavádějících informací. Alespoň k některým z nich se postupně budeme snažit přinést odborně podložené argumenty. Ing. Ivo Vicena obvinil v Českobudějovickém deníku Hnutí Duha ze zničení prostředí pro tetřeva a ornitology, že k tomu po léta mlčeli. Konstatuje mimo jiné, že „Je podivné, že tito „odborníci“ celých 12 let mlčeli, když kůrovec velkoplošně ničil rozsáhlé plochy lesa přímo na Smrčině i v sousední Trojmezenské hornatině, při čemž tyto lesy vytvářely po staletí životní prostředí pro život tetřeva. Tetřev jako kurovitý pták zde skutečně žil.“

Jaká je skutečnost? Ornitologové situaci ptactva na Šumavě soustavně monitorují, takže mohou potvrdit, že tetřev v uvedených lokalitách žije a v posledních letech dokonce zvyšuje svou početnost. Vznikly tu dvě nové jádrové lokality s 10-15 a 20-30 tetřevy. Jak je to tedy možné, když podle Ing. Viceny mají zničené prostředí? Jde jen o pouhou neznalost či o snahu diskreditovat ekologická sdružení a přírodovědce i za cenu nepravdivých informací? Ornitologové nemlčí, avšak jejich poznatky o tetřevovi na Šumavě a návrhy na zlepšení jeho ochrany Správa NP a CHKO Šumava dostatečně nevyužívá. V současné době to platí zejména pro realizaci opatření proti kůrovci v klíčových lokalitách (např. Smrčina). ČSO navrhuje zhodnotit perspektivu tetřeva na Šumavě a následně připravit odpovídající plán péče o tento druh. K tomu nabízí své odborné kapacity.

V tiskové zprávě Správy NP a CHKO Šumava „Česko-rakouská dohoda výrazně pomohla zastavit šíření kůrovce na obou stranách hranice“ se mimo jiné tvrdí, že zásahy proti kůrovci podél hranice s Rakouskem od Trojmezské po Zvonkovou byly šetrné k přírodě a v souladu s požadavky ochrany přírody. Podle Dr. Jana Hory, který v letošním roce provedl ornitologický výzkum (sčítání na bodech) komplexu Smrčina - Hraničník - Studničná, Správa NP a CHKO Šumava veřejnost neinformuje objektivně. Zásahy šetrné a v souladu s požadavky ochrany nebyly a J. Hora je přesvědčen, že byly dokonce v rozporu se zákonem na ochranu přírody a krajiny. Proto již 31. července upozornil vedení Správy NP a CHKO Šumava na nedostatečnou ochranu ptačích druhů i horské smrčiny, reakce se však dosud nedočkal. Upozornění rovněž zaslal na Ministerstvo životního prostředí a Českou inspekci ŽP.

Dohoda o spolupráci v oblasti ochrany lesa proti šíření lýkožrouta smrkového přes hranice států na území Šumavy mezi Ministerstvem životního prostředí České republiky a Spolkovým ministerstvem zemědělství, lesního hospodářství, životního prostředí a vodního hospodářství Rakouské republiky byla podepsána dne 13. října 2009 ve Vídni (Sbírka mezinárodních smluv č. 21/2010). Na jejím základě se v národním parku mezi Trojmezskou a Zvonkovou provádějí opatření proti kůrovci do vzdálenosti 500 m od státní hranice (před rokem 2011 to bylo do 200 m). Dohoda mimo jiné zdůrazňuje, že opatření budou zohledňovat cíle národního parku, evropsky významné lokality a ptačí oblasti a že budou respektovány příslušné vnitrostátní právní předpisy, právní předpisy Evropského společenství a mezinárodní závazky. Jan Hora však konstatuje, že cíle ptačí oblasti zohledněny dostatečně nebyly a zásahy proběhly v rozporu s právními předpisy. Na základě podnětu ČSO a Hnutí Duha Česká inspekce životního prostředí ve snaze snížit rušení (zejména tetřevů v době hnízdění a vyvádění mláďat) nařídila ukončit zahájené kácení kůrovcových stromů a místo něho použít metodu loupání nastojato. Správa NP a CHKO Šumava však nebyla dostatečně připravena, takže až na poslední chvíli bylo na poměrně malém prostoru nasazeno naráz několik desítek osob a tím snaha o omezení rušení přišla zcela vniveč.

Převzato z webu České společnosti ornitologické

Nadbyteční odborníci

Setkával jsem se občas s názorem, že Jan Stráský to se Šumavou myslí v podstatě dobře, jen celé problematice zoufale nerozumí. A proto vrší chybu na chybu. Jinak má ty hory rád, myslí si, že jim pomáhá, a developerům je v žádném případě nevydá. Domnívám se, že po jeho posledních krocích by tomu dnes mohl věřit jedině velký naiva nebo senátor Jirsa.

Už v minulém Dáblíku jsme psali, že do funkce personalisty dosadil pan prozatímní ředitel bývalého poručíka StB Jiřího Miličku. S ním se sice pod nátlakem, když jeho minulost vyšla najevo, musel rozloučit,

jeho dílo ovšem zdárně dotáhl dokonce. Ze správy národního parku dostalo padáka „pro nadbytečnost“ zatím 14 zaměstnanců, a to na základě rozhovorů, které s nimi pan Milička vedl. Velmi zajímavá je přitom struktura propuštěných zaměstnanců. Sekce státní správy přišla o třetinu zaměstnanců, včetně bývalého náměstka parku Tomáše Hlavatého nebo architektky Elišky Priharové, která odmítala legalizovat černé stavby místních šumavských bossů. I Stráským dosazený nový šéf státní správy Václav Braun se přitom vyjádřil, že netuší, jak budou jeho podřízení všechno stíhat. A o to zřejmě jde. Zavalit nepohodlnou složku správy agendou a názorně jí předvést, že neposlušní (= na zákon příliš dbající) pracovníci se dnes na Šumavě netrpí. Dvě žádosti o kolaudace nelegálních staveb už na správě leží znovu...

Další vyhození zaměstnanci pracovali ve vědecké sekci. K čemu by taky správa národního potřebovala zoologa nebo hydrogeologa, že? Mnohem důležitější je zřídit posty druhého tiskového mluvčího a druhého personalisty, kteří si za svou nelehkou práci zaslouží odpovídající plat, pochopitelně vyšší než nějaký vědec nebo architektka. Odborníci jenom zdržují nějakými podružnostmi, jako je např. tetřev nebo platná legislativa. Proto je třeba rázně zatočit jak s odborníky, tak i s tetřevem a platnou legislativou.

A nyní s chutí do práce na vyprání poněkud poskvrněné mediální pověsti ředitele Stráského (= greenwashing). Další v mezinárodním kontextu šokující, ale v našich současných časech očekávatelná zpráva přichází totiž vzápětí. Na místě blokády se sázejí stromečky. Jak nádherně dojemné! A jak zoufale zbytečné a drahé. Na místo, kde horské podmáčené smrčiny přirozeně a zdarma zmlazovaly, nejdříve pošleme dřevorubce. Ti velké, kůrovcem napadené (ale často i zcela zdravé) smrky pokácejí a přitom ty malé polámou. Nakonec přijde smavý rek Jan Stráský a s pomocí modravských dobrovolníků nechá vysadit – smrčky.

Jan Stráský propouštění na správě zdůvodňuje nutností úspor a krácením rozpočtu. Nuže dobrá – když úspory, tak úspory. Osobně bych měl hned několik nápadů, kde ušetřit. Zrušit místa druhého tiskového mluvčího a druhého personalisty. Vypovědět smlouvu s mediální agenturou, která za 150 000 korun měsíčně vnucuje novinářům a veřejnosti, že v parku je všechno v naprostém pořádku. Přestat s drahým kácením a zalesňováním v bezzásahových zónách. A pokud ani takové úspory nebudou stačit, navrhuji (byť s těžkým srdcem) propustit pro nadbytečnost Pavla Pechouška, Václava Brauna, Jiřího Mánka a Jana Stráského.

Jiří Řehounek

Zásah policie proti demonstrantům na Šumavě byl nezákonný

Krajský soud v Plzni dal včera zapravdu účastníkovi červencové blokády na Šumavě, který prostřednictvím Ligy lidských práv ve spolupráci s Ekologickým právním servisem podal správní žalobu proti nezákonnému rozpuštění shromáždění. Soud v rozhodnutí konstatoval, že policie zasáhla protizákonně. Policisté pochybili zejména v tom, že se vůbec nezabývali otázkou oprávněnosti kácení, proti kterému blokáda směřovala. Nesprávně také vyhodnotili otázku, proti komu zasahovat.

Žalobce, známý přírodovědec a brněnský politik Mojmír Vlašín, se kácení v Národním parku Šumava bez potřebných povolení snažil nejprve zabránit formou podnětů kompetentním orgánům i oznámením na policii. Když i přes další výzvy veřejnosti byly úřady nečinné, zvolili ekolog a další aktivisté blokádu jako poslední možnost záchrany přírodní hodnoty. Policie se však ihned postavila na stranu těžařů a na žádost správy národního parku začala vůči demonstrantům zasahovat, aniž by jakkoliv zkoumala, zda je těžba v

na policii. Když i přes další výzvy veřejnosti byly úřady nečinné, zvolili ekolog a další aktivisté blokádu jako poslední možnost záchrany přírodní hodnoty. Policie se však ihned postavila na stranu těžařů a na žádost správy národního parku začala vůči demonstrantům zasahovat, aniž by jakkoliv zkoumala, zda je těžba v

chráněné lokalitě oprávněná. Jedinou ochranou účastníků shromáždění bylo následné soudní přezkoumání.

Podle soudu byla blokáda veřejným shromážděním, které lze rozpustit pouze ze závažných důvodů. Přítomnost policie na místě těžby za účelem ochrany života a zdraví ve vyhrocené situaci byla oprávněná, policie ovšem pochybila při posuzování proti komu má být zakročeno. Nedostatečně zjistila skutkový stav, nezabývala se dostatečně důvody oprávněnosti kácení v dané lokalitě. Rozsudek s podrobným odůvodněním bude k dispozici do měsíce.

„Postup policie byl velmi jednostranný. Podle svého vyjádření se nezákonností těžby nezabývali, protože žádný orgán se nevyslovil, že by byla nelegální, přitom právě policie by měla tuto otázku sama posoudit.“ komentuje podivnou argumentaci policie právníčka Ligy Zuzana Candigliota.

Vzhledem k tomu, že za každý protiprávní zásah policie nese stát odpovědnost, Liga lidských práv doporučuje účastníkům shromáždění domáhat se po státu omluvy a finančního zadostiučinění. „Vyplácení odškodného za nezákonné zásahy do práv občanů, by mělo stát motivovat k tomu, aby se podobného jednání příště vyvaroval,“ vysvětluje Candigliota.

Toto řízení není jedinou soudní dohrou zásahu policie při blokádě na Šumavě. Další neskončená řízení vede Ekologický právní servis. Také probíhá značně vykonstruované trestní řízení vůči jedné z demonstrantek za údajné napadení policistky.

Tisková zpráva Ligy lidských práv

o **ZELENÉ PERLY ZA ROK 2011** o

Zveřejňujeme další citace, z nichž ale jen jedna bude mít šanci utkat se v dalším ročníku soutěže o Zelenou perlu 2011. Ta Martanova. Komárkova nikoliv, neb novináři jako taci nejsou nominováni jak. Možná by ale pro ně mohla být zřízena nějaká soutěž o cenu Josepha Goebbelse, neboť svými výmysly pomáhají utvářet veřejné mínění. Podobným způsobem se v českém povědomí usadila představa, že aktivity ekologických sdružení rovná se ekoterorismus.

Vaše vlastní návrhy čekáme na adrese calla@calla.cz.

„Památník, který přišli odhalit, bude trvale připomínat šumavskou lesní tragédii na přelomu dvou tisíciletí a éru fanatické ideologie divočiny. Památník bude mementem, že se to nemělo stát. Památník má mluvit za staré a vysloužilé lesníky – pro něž je dnešní stav urážkou. Ti, se stavovskou ctí a lesnickým cítěním – oddáni lesnické službě – pracně po desítky let – spoluvytvářeli smysluplné hodnoty, které národní park zničil a jejich poctivou práci zneuctil.“

Petr Martan, lesník, z článku Šumavské lesy mají na Bučině památník, který říká, že na nich bylo roky páčáno násilí, Českobudějovický deník, 4. října 2011

"Jurodiví grínpisáci si často dokonce myslí, že každé zvíře včetně brouků a larev má větší právo na život než člověk. Ba i neexistující zvíře. Vymýšlejí si totiž jako druhy z recese Hašek nové potvůrky, aby zabránili stavbě silnic, které ulehčí život lidem. Ve skutečnosti je jejich motivem spíše škodit lidem, ne zachraňovat zvířectvo. Mají totiž za to, že lidé vůbec na Zemi nepatří."

Martin Komárek, hlavní komentátor MF DNES, tamtéž 27. září 2011

Krajští zastupitelé dali zelenou developerům na Šumavě

Lanovka přes první zónu Národního parku Šumava na Hraničnick, rozšíření silnice z Nové Pece na Zadní Zvonkovou, golfová hřiště ve Stožci a ve Frymburku nebo velký lyžařský areál na Špičáku. To jsou jen některé z kontroverzních projektů zahrnutých v rozvojové koncepci Jihočeského kraje, podle které se budou tvořit nové územní plány. Tyto Zásady územního rozvoje Jihočeského kraje (dále ZÚR), v nichž jsou developerské záměry zahrnuté schválili jihočeští krajští zastupitelé 13. září.

Ekologické organizace varují, že se kvůli nim přemění jižní část Šumavy na lunapark. Plánované stavby poškodí vzácnou šumavskou přírodu a krajinu. Výstavba lanovky přes první i druhou zónu národního parku na Hraničnick zničí vzácné pralesovité porosty, provoz lanovky pak klid, který tu příroda i návštěvníci zatím mají. Ekologové varují, že jde o takzvanou salámovou metodu jak dosáhnout otevření sjezdovek. Není jasné, co s tisícovkami lidí, kteří se mají s pomocí lanovky vyvézt na hřebeny. Vůbec není spočítána ekologická

únosnost tohoto území. A jak zabránit neukázněným lyžařům sjíždět nejcennějšími partiemi národního parku?

Rozšířením silnice z Nové Pece na Zadní Zvonkovou dojde k prudkému nárůstu automobilové dopravy na úkor cyklistů a pěších turistů, kteří tuto cestu ve velkém využívají. Doprava také přetne takzvanou migrační trasu losů a rysů. Významně vzroste riziko střetu těchto vzácných zvířat, která zde často procházejí, s automobily. Ekologické organizace upozorňují, že v národním parku by očekávaly naopak snahu o útlum provozu. Dobrým řešením by mohly být ekobusy, které by kyvadlově dopravovaly lyžaře i jiné návštěvníky na rakouské sjezdovky.

Developéři a politici, kteří tak prosazují vlastní zájmy, jdou přitom proti veřejnosti. Skoro tři čtvrtiny Jihočechů dávají přednost ochraně přírody před prosazováním dalších rozvojových projektů na úkor přírody. Vyplývá to ze sociologického průzkumu, který v Jihočeském kraji provedla v roce 2008 společnost STEM.

*Ze společné tiskové zprávy sdružení Calla, Hnutí DUHA, Okrašlovacího spolku Zdíkov a Přátelé Šumavy
vybral Edvard Sequens*

FOTOBLOG

Po stopách Cally Exkurze na Smrčinu

V sobotu 17. 9. 2011 se někteří z Vás s námi vydali na druhou exkurzi po stopách Cally. Tentokrát do míst, kam naše kroky vítr zanesl již před deseti lety, na vrchol šumavského Hraničnicku a Smrčiny. V té době hrozila této oblasti devastace vybudováním lanovky a lyžařských sjezdovek na české straně. Po urputném boji se tento záměr podařilo, jak je dnes vidět, odsunout jen na nějaký čas do hlubin zapomnění. Opět se vynořila hrozba pro tuto oblast oprášením záměru vybudováním lanovky pro milovníky zimních sportů.

Pod dohledem zkušené lektorky Dagmar Hlavínové se naše 20 členná skupina, kde nejmladší účastníci bylo 10 a nejstarší 64 let, vydala cestou necestou divokou šumavskou přírodou doprovázena slunečními paprsky. Na vlastní oči jsme mohli vidět, jak si příroda sama dovede poradit se svými přirozenými nepřáteli i bez lidského zásahu. Při chvilkách odpočinku jsme se nořili do nádherného klidu, kochali se kapkami rosy, které díky sluníčku vypadaly jako křišťálové korálky. Ani se mi nechce vyvolávat představu, jak by místa, kterými jsme prošli, vypadala po zásahu dřevorubců a se stožáry. Ve 14 hodin jsme pak každý sám a přeci společně poslali své myšlenky, modlitby a přání celé Šumavě.

Po 17 hodině naše putování bez újmy na zdraví členů výpravy skončilo a autobus nás navrátil do ruchu

měst. Pro ty z Vás, kteří jste s námi nejeli, máme pár fotek a budeme doufat, že i za 10 let budeme cestou do oněch končin potkávat stromy a ne betonové sloupy.

Romana Panská

Drahé uranové dědictví - proč chce Kocourek repete?

Ministr průmyslu dnes předkládá ke schválení vládě požadavek na uhrazení škod po těžbě uranu v Podještědí. Likvidace následků chemického loužení uranu, které v okolí Stráže pod Ralskem zanechalo množství zamořených vod o velikosti jedenapůlnásobku Slapské přehrady, si z veřejných zdrojů vyžádají až 32 miliard korun. Sanace krajiny bude trvat více než třicet let. Další desítky miliard pak bude nutné investovat do vyčištění ostatních lokalit.

Ekologické organizace pod tíhou nákladů na minulou těžbu kritizují plán ministra Kocourka, který v návrhu nové energetické koncepce počítá s obnovením těžby uranu na dalších ložiscích. Opětovně tak hrozí použití devastující metody chemického loužení na Liberecku, protože zde hlubinnou těžbu kvůli geologickým podmínkám využít nejde.

Přitom samo ministerstvo průmyslu ve zprávě pro vládu upozorňuje, že: „*Za současného stavu koncentrací složek zbytkových technologických roztoků v cenomanském kolektoru je reálné, extrémně vysoké a nepřijatelné riziko expozice jak vodních zdrojů v okolí měst Mimoň a Doksy, tak i vodních a na vodu vázaných ekosystémů horní Ploučnice. Lze konstatovat, že bez provedení sanace dojde ke zcela nepřijatelnému negativnímu ovlivnění vodohospodářsky velmi významného střednoturonského kolektoru podzemní vody, přičemž celková plocha území s akutním rizikem přímého zasažení zbytkovými technologickými roztoky dosahuje 160 km².*“

Za třicet let chemické těžby uranu na ložisku Stráž pod Ralskem, které se nachází ve strážském bloku České křídové tabule a je jedním z nejvýznamnějších zdrojů pitné vody v České republice, bylo do podzemí vtaženo téměř 4,1 milionů tun kyseliny sírové, 320 tisíc tun kyseliny dusičné, 111 tisíc tun čpavku a 26 tisíc tun kyseliny fluorovodíkové. V současné době zůstává v oblasti cca 400 milionů m³ zamořených podzemních vod.

Edvard Sequens ze sdružení Calla za koalici ekologických organizací řekl: „*Splácet dluhy za drancování uranu budeme ještě desítky let. Ani dnes není známa technologie těžby uranu, která by neohrožovala životní prostředí a zdraví obyvatel. Proto považují plány na otevírání nových uranových dolů v České republice za zcestné.*“

Josef Jadrný ze sdružení Naše Podještědí doplnil: „*V Evropě jsme jediná země, kromě Rumunska, která dnes uvažuje o těžbě uranu v takto hustě obydlené oblasti. Po neblahých zkušenostech je třeba úvahy o pokračování těžby uranu rázně odmítnout. Nemůžeme riskovat, že místo zásob pitné vody budeme mít další kontaminované podzemní jezero.*“

Daniel Vondrouš ze Zeleného kruhu sdělil: „*V demokratické společnosti není možné, aby stát naplánoval masivní nárůst těžby uranu proti vůli svých občanů, jejichž zdraví a životní podmínky budou poškozovány po desítky let.*“

Společná tisková zpráva Cally, Hnutí DUHA, Zeleného kruhu a sdružení Naše Podještědí

Tváře uranu v Ralsku

Od 4. října do 4. listopadu budou mít návštěvníci informačního centra v Ralsku – Kuřívodech příležitost prohlédnout si výstavu velkoformátových fotografií s názvem *Tváře uranu*, připravenou sdružením Calla ve spolupráci s regionálním sdružením *Naše Podještědí*. Čtyřicet snímků pořízených fotografem Václavem Vašků dokumentuje dosavadní dopady těžby a zpracování uranu nejen v okolí Ralska, ale i na Příbramsku, Českomoravské vysočině a v dalších oblastech.

Na fotografiích jsou zachyceny části krajiny výrazně změněné haldami a odkališti, stejně jako portréty politických vězňů, kteří byli v padesátých

letech nuceni uran dobývat. Fotografie jsou vybaveny doprovodnými texty, díky kterým návštěvníci získají základní informace o historii a dopadech těžby uranu v České republice.

Karel Polanecký, který na aktivitách k problematice těžby uranu spolupracuje s Callou řekl: „*Vynikající fotografie Václava Vašků zachycují mnoho podstatného z historie těžby uranu – tváře politických vězňů, haldy hlušiny i mnohahektarová odkaliště. Vystavené fotografie dokumentují, jak problematická je těžba uranu v hustě osídlené střední Evropě. Není známa technologie těžby uranu, která by neohrožovala životní prostředí a zdraví obyvatel. Věříme, že v České republice bude těžba uranu v příštích letech definitivně ukončena.*“

Josef Jadrný ze sdružení *Naše Podještědí* doplnil: „*Fotografie jsou mistrovské, ale nemohou vůbec ukázat největší hrozbu spojenou s těžbou uranu. Podzemní vodu kontaminovanou v důsledku chemické těžby vyfotografovat nelze. Po zkušenostech s touto technologií je třeba úvahy o pokračování těžby uranu odmítnout. Nemůžeme riskovat, že místo zásob pitné vody budeme mít další kontaminované podzemní jezero.*“

Karel Polanecký

Další informace:

Náhled fotografií Václava Vašků z výstavy *Tváře uranu* - <http://fotomat.cz/uranium/>

Prezentace k výstavě *Tváře uranu* s popisky - http://www.calla.cz/data/energetika/ostatni/Prezentace%20vystava_CZ.pdf

„Uran – bude se u nás znovu těžit?“, brožura k problematice těžby uranu v České republice [ke stažení v pdf](#)

ČEZké vzpomínky na minulost (rozhovor s Edvardem Sequensem)

Německo přijalo rozhodnutí o změně energetiky směrem k obnovitelným zdrojům. Podle odpůrců odstavení jaderných elektráren je jedním z důvodů dohoda s Ruskem o zvýšení dodávky zemního plynu. Jde skutečně hlavně o politiku?

O politiku samozřejmě jde, ale jinou než myslíte. Politiku uskutečňovanou německými představiteli už pěknou řádku let, která má smělé vize daleko do budoucna a činí praktické kroky k jejímu naplňování. Jejím cílem je čistá, moderní energetika bez rizikových zdrojů a také, to bych chtěl zdůraznit, přinášející mnohem více svobody rozhodování jednotlivce, než mohou nabídnout energetické korporace. K úplnému odstoupení Německa od jádra by došlo dříve či později, to je jasné každému, kdo snahy této země vnímá delší dobu. Katastrofa ve Fukušimě to jen urychlila.

Pokud jde o zmíněný ruský plyn a právě zprovozněné propojení pomocí podmořského plynovodu, je nutné se podívat na roli zemního plynu v německém energetickém konceptu. A ta je vnímaná jako dočasná, elektrinu by měl přestat vyrábět někdy kolem roku 2030. Paradoxně podobné je to v čerstvém návrhu české energetické koncepce, kde mají plynové elektrárny pracovat jen dočasně, než všude po republice vyrostou nové atomové elektrárny.

Mimochodem na německém území se Nord Stream vynořuje v Greifswaldu, kde stála východoněmecká jaderná elektrárna se šesti reaktory VVER 440. Němci ji zastavili ihned po sjednocení, protože nemá

kontejnment a náklady na zvýšení jaderné bezpečnosti by byly astronomické. Stejně reaktory dodnes pracují v Dukovanech. Žel u nás spíše probíhají debaty o prodloužení projektované doby jejich provozu.

Ministerstvo zemědělství a po něm i Ministerstvo průmyslu nedávno zastavily administraci žádostí o dotace na stavbu bioplynových stanic. Jak tento nečekaný a zemědělci kritizovaný krok hodnotíte? Může být v pozadí snaha skupiny ČEZ ovládnout tento segment trhu?

Jde spíše o další krok vlády, který má omezit slibný rozvoj obnovitelných zdrojů energie v České republice, aby se nestaly konkurencí pro silný jaderný a uhelný energetický průmysl. Hodí se k tomu všechno. Poškození zemědělců, kteří zpracovali a podali projekty do dotačních výzev i nesmyslné argumenty o nekontrolovaném rozmachu bioplynových stanic. Jak ukazují propočty, je počet plánovaných projektů v naprostém souladu s vládou schváleným Národním akčním plánem pro obnovitelné zdroje.

ČEZ sám na základě zadání premiéra Nečase (nebo naopak?) odstupuje od sektoru obnovitelných zdrojů v Česku, takže jeho záměr bych v tomto ani nehledal. Možná si někdo čistou energetiku budoucnosti představuje jako mix jaderných reaktorů a obnovitelných zdrojů, ale z mnoha důvodů je takové spojení nemožné.

Ekologické organizace kritizují vládní návrh zákona, který mění pravidla pro podporu obnovitelných zdrojů. Jaké jsou hlavní výhody k tomuto návrhu?

Pokud bude přijat ve vládou schválené podobě, výrazně přibrzdí celý sektor čisté energetiky, poškodí související průmysl a mimo jiné způsobí, že ani nesplníme požadavek evropské směrnice na 13% podíl obnovitelných zdrojů na konečné spotřebě energie v roce 2020, jakkoliv jeho předkladatel tvrdí opak.

Návrh zákona odkazuje na neodborně stanovené roční stropy z Národního akčního plánu pro obnovitelné zdroje energie. Stropy megawattů v jednotlivých technologiích ve výsledku odradí investory špatných i dobrých projektů, solárních, malých vodních elektráren či bioplynových stanic. Nebudou mít totiž jistotu, zda v době přípravy projektu nestopne stát podporu pro daný zdroj pro vyčerpání kvóty nebo že změní akční plán. Také je nutné upozornit, že limit pro fotovoltaiku neumožní podpořit ani kilowatt nových elektráren, byť by byly na střeše.

Ekologické organizace také kritizují další problematické body nové legislativy. Producenti zelené energie ztratí jistotu odběru vyrobené elektřiny, což ohrožuje zejména malé výrobce. Obnovitelná elektřina se tak díky novým legislativním mechanismům do sítě nemusí vůbec dostat.

Nový zákon vůbec nepočítá s koncepční podporou tepla z obnovitelných zdrojů, kde má Česká republika mnohem více možností, než k výrobě zelené elektřiny. Namísto cíleného energetického využití kuchyňského odpadu, listí nebo trávy v bioplynových stanicích zákon navrhuje, aby byly spalovány ve spalovnách odpadu společně s kvalitními, recyklovatelnými surovinami.

Ministerstvo průmyslu připravilo další návrh státní energetické koncepce ČR na roky 2011 až 2060. V tiskové zprávě jste nový plán ministra Kocourka označili za tragikomický. Můžete to více upřesnit?

Představa, že navzdory ekonomické realitě, hrozbě globální změny klimatu i evropskému směřování bychom měli postavit 10 až 15 nových atomových reaktorů, chemicky loužit uran na Liberecku a spálit všechno naše uhlí, i to pod severočeskými

obcemi a v Beskydách, a navíc zcela utlumit obnovitelné zdroje energie, je skutečně úsměvná. Takový exotický skanzen uprostřed Evropy. Zároveň však takový plán ukazuje na tragiku dnešního stavu politiky v České republice. Omezené znalostí, vzpomínky na minulost a propojení se zájmy silných energetických firem.

Základem moderní energetické koncepce by měly být zelené technologie. Do větrných turbín nebo solárních elektráren na střeších investují světové špičky jako Google nebo IKEA. Prosadí-li ministr Kocourek svůj plán, české podniky na příštích padesát let přijdou o přístup k levné energii i progresivním technologiím.

Teplárenské sdružení ČR se ohradilo proti záměru ministra financí, že povolenky na emise skleníkových plynů bude stát prodávat a část výtěžku použije na ekologii. Jaký je Váš názor na obchodování s povolenkami?

Je mi bližší koncept ekologické nebo v tomto případě uhlíkové daně. Pokud by všechny energie měly ve své ceně zahrnuté dopady na životní prostředí a lidské zdraví, nepotřebujeme dotace a další podpůrné mechanismy ani pro obnovitelné zdroje. Jenže ekologická daňová reforma se u nás zastavila na nultém kroku a ani politické síly zaklínající se volným trhem s touto deformací nechtějí nic udělat.

Pak je tu prostor pro náhradní mechanismus obchodování s povolenkami, který se velmi osvědčil ve Spojených státech při snižování emisí oxidů síry. Jenže v českém pojetí je to rozdávání povolenek zdarma na projekty, z nichž mnohé ani nemají nic společného se snižováním emisí skleníkových plynů ale jen a jen s mocí ČEZu nebo teplárenských firem, které si je prosadili. V seznamu projektů tak najdeme třeba stamiliony na již postavenou kondenzační turbínu v Teplárně České Budějovice, která zvýší roční spotřebu hnědého uhlí o 25 tisíc tun apod. Zmínit jsou třeba i další miliardy, jež tyto firmy získaly prodejem povolenek, které dostali od státu navíc v tzv. Národním lokačním plánu. Stát se tak připravil o 50 miliard korun, které mohly posloužit na úspory energií v domácnostech i firmách.

Nedávné parlamentní volby v Dánsku vyhrály strany, které prosazují zákon na podporu zelené ekonomiky. Může to být vzkaz pro naši vládu a politickou většinu v parlamentu?

Je zcela zřejmější, že Česká republika, ale třeba i Slovensko nebo Polsko jdou svými kroky v energetice v protisměru k evropským trendům. Stále častěji dokonce zaznívají od našich politiků hlasy o vystoupení z Unie, pokud by nás měla omezovat v energetické oblasti. Proto nevěřím, že do voleb se něco může změnit. Vidina krátkodobých zisků pro ČEZ a další velké firmy se ale může proměnit v dlouhodobou ztrátu pro celé hospodářství. Takové směřování je neudržitelné. A proto jsem i přes dnešní smutnou realitu optimistou.

Edvard Sequens, z rozhovoru pro časopis [Energie21](#)

Vláda dala povolenky za 50 miliard zadarmo

Vláda nakonec rozhodla, že ČEZ a mnohé teplárny si přijdou na další miliardy korun. Schválila totiž přidělení bezplatných emisních povolenek velkým výrobcům elektřiny. Tyhle peníze v čase výrazných rozpočtových škrťů mohl stát prodat a výtěžek použít na zmírnění dopadů vládních škrťů a úsporných opatření. Více informací o problému čtěte zde ([PDF](#)).

Emisní povolenky, které vláda rozdala, by mohly pomoci zateplit všechny domy ve třech krajích republiky. 47 500 000 000 Kč je celková hodnota darovaných emisních povolenek. 242 797 rodinných domů lze za tuto částku zateplit při podmínkách programu Zelená úsporám. To odpovídá všem rodinným domům v Karlovarském, Ústeckém a Moravskoslezském kraji.

Z podkladů Centra pro dopravu a energetiku vybral Edvard Sequens

---

Paradox: Krize přivála do Evropy svěží vzduch

Dle studie Evropské agentury pro životní prostředí (EEA) došlo v Evropě v důsledku hospodářské krize ke zlepšení kvality ovzduší. Vliv na to měla mimo jiné nižší poptávka po energiích, která vedla k poklesu emisí. K největšímu poklesu došlo u emisí oxidů síry (SO_x), které mezi roky 2008 a 2009 zaznamenaly propad od 21 %. Snížily se ale také emise dalších znečišťujících látek, které vznikají při výrobě elektřiny. O 10 % poklesly v uvedeném období shodně emise oxidů dusíku (NO_x) a pevných částic.

Od roku 1990 poklesly emise SO_x v EU o 80 %, emise oxidu uhelnatého (CO) o 62 %, emise nemetanových těkavých organických sloučenin o 55 % a NO_x o 44 %. Emise NO_x poklesly také v sektoru

silniční dopravy o 42 %. Podle EEA to způsobilo zejména montování třicestných katalyzátorů do osobních aut a přísnější regulace emisí u nákladních vozidel.

I přesto je ale sektor dopravy největším zdrojem emisí NO_x a CO a na celkových emisích se podílí ze 42 % (v případě NO_x) a ze 34 % (v případě CO). Z nedávné studie EEA vyplývá, že emise oxidů dusíku přesáhnou v roce 2010 strop stanovený v rámci směrnice o národních emisních stropcích o 17 %. Podle odhadů strop překročí 10 členských zemí. Od roku 1990 vzrostly také emise z vnitrostátní a mezistátní letecké přepravy. Přestože mezi roky 2008 a 2009 poklesly o 6 %, v porovnání s rokem 1990 se stále jedná o 79% nárůst.

Převzato ze zpravodaje Aktuality z Evropské unie vydávaného Zeleným kruhem
[Celý článek na EurActiv.cz: Recese v EU pomohla zlepšit kvalitu ovzduší](#)

Střípky Cally

Seriál o lidech a Calle aneb Jak to všechno bylo

díl X. Romča

V dnešním díle Střípků si s Romčou zase jednou po čase prohazujeme role. Zatímco až dosud svým pohledem předsedkyně a služebně nejstaršího člověka v Calle uváděla jednotlivé příspěvky nás, bývalých i současných zaměstnanců, kteří po uplynulých dvacet let formovali podobu Cally, dnes doputovala řada na její vlastní zhodnocení.

Především budiž vyřčeno, že Romana je odborně zdatný profesionál, co se týká účetnictví. Dokáže tedy zvládat nejen to běžné (podvojně), ale i mzdové, daně a také speciality různých donorů. My, plnitelé a nositelé grantů se díky ní můžeme spolehnout, že o finanční záležitosti je dobře postaráno. A to tak dobře, že vyúčtování projektů Cally je u řady nadací dokonce dáváno za vzor ostatním a ani obroční kontroly finančního úřadu u nás nenachází pochybení.

Romča je také pomyslným tmelem lidí v kanceláři, kdy svým nadhledem dokáže propojovat rozdílné názory a povahové rysy nás, kteří se tam v daném období dějin vyskytovali a vyskytují. Prostě máme v ní prima kolegyni. I proto jsem neváhal, koho oslovit jako prvního v čase, kdy už bylo třeba poslat funkci předsedy zase dál. Naštěstí byla ochotna to břímě převzít (a byla jednomyslně zvolena).

Přeji Romče, ať se jí dál daří kloubit dohromady rodinu s prací v Calle a nezhyne její optimismus.

Edvard Sequens

Sedám si do křesla, zbytek rodiny šel čerpat energii z podzimního sluníčka, a já v klidu začínám přemýšlet, nořit se do hlubin času a vzpomínat, jak to všechno vlastně začalo. Psal se rok 1995, když mě můj tehdy pracovní kolega Vláďa Heřmanský oslovil s nabídkou pomoci pro jednu organizaci, která se snaží o ochranu přírody. Tehdy jsem ještě Callu neznala, ale díky dědovi a tatínkovi jsem měla k přírodě blízko. Byla jsem zvědavá, ale taky jsem chtěla být i užitečná, slovo dalo slova a já jsem se vypravila do kanceláře Cally, která již tenkrát sídlila v ulici Fráni Šrámka. Zde jsem potkala Dalibora Stráského, který byl v té době v kanceláři jako jediný zaměstnanec. Zpočátku jsem pomáhala s kopírováním materiálů, pořádáním seminářů. V březnu 1996 jsem pak rozšířila řadu zaměstnanců a navýšila jejich počet na dva. Postupně jsme se rozrůstali, o rok později se k nám na jaře přidal Eda Sequens a během léta Vladimír Molek, se kterým jsme pak po řadu let trávili letní a podzimní měsíce v Národní přírodní rezervaci Brouskův mlýn, o kterou se Calla starala již před mým příchodem. Dlouholetá práce v rezervaci s Vláďou Molkem, s brigádníky a s některými členy Cally, mi přinesla nezapomenutelné zážitky. V tichu přírody, s potem na čele a při bzukotu létavého hmyzu si člověk mohl přerovnávat v hlavě myšlenky, o kterých si nebyl v hluku města ani vědom, že jsou. Touto cestou bych ráda všem, především Vláďovi a Honzovi Tomanů, poděkovala za chvíle strávené v krásné přírodě, sice někdy při úmorné dřině, ale s bezva lidmi.

Odpoď na otázku, co mi Calla dala, není třeba dlouho zvažovat. Potkala jsem a doufám, že ještě potkám, během svého působení v Calle, příjemné, někdy zvláštní človíčky, kteří mě, jim daným způsobem a pohledem na život, oslovili. Poznala jsem, že nic není zbytečné, věci nejsou ani bílé ale ani černé, a čeho si nejvíce cením, že jsem zažila a zažívám pocit dobře vykonané práce.

Nad tím, co mi Calla vzala, se opravdu musím zamyslet. Nebyla bych upřímná, hlavně sama k sobě, kdybych nepřiznala, že jsem měla chuť z Cally odejít. Práce v nevládní organizaci je časově náročná. To mi dají za pravdu, myslím, všichni, kteří si vyzkoušeli v nějaké NNO pracovat. Být zodpovědná, ne vždy se mi podařilo a daří, pomoci ostatním a dotáhnout činnost, projekt do konce, to je to, co mi zabránilo vždy odejít. Zároveň je to další vlastnost, kterou mě Calla naučila a stále učí.

Má zpověď nebude tak dlouhá, protože jsem Vám své myšlenky a zážitky s Callou postupně odhalovala v úvodních tohoto seriálu a nerada bych se opakovala.

Chtěla bych Calle popřát do další dvacítky spousty podpořených a smysluplných projektů a lidem, kteří na nich budou pracovat hodně příjemně strávených chvil při jejich realizaci.

Romana Panská

MALÝ OPRAVNÍK BIOLOGICKÝCH OMYLŮ

Alfa samci

Někdo je pilný jako včelička/mraveneček, jiný dře jako kůň/mezek, krade jako straka, případně i smrdí jako skunk. I mezi lidmi se vyskytne líný jezevec nebo chytrý lišák. Dokonce jsme vymysleli literární útvar, v němž stavíme zvířata do lidských rolí a karikujeme tak vlastní chyby. Snad aby nás to tolik nebolelo, když je to vlastně o někom jiném. Vztahovat přírodní zákonitosti a mezidruhové vztahy na lidskou společnost je ovšem vždycky tak trochu „vošajstlich“. Ne proto, že bychom základy prakticky všech aspektů lidského chování nenalezli alespoň u našich nejbližších příbuzných. Spíše proto, že se tak často děje na základě naprosto povrchních znalostí a výsledek tomu odpovídá.

Tak třeba s železnou pravidelností slyším, že by si lidé měli vzít příklad z přírody a konečně skoncovat s feminismem (ať už pod tím pojmem myslíme cokoli). Prostě proto, že postavení muže jako vládce rodiny/smečky je dané historicky a nezbytné prakticky. Však se podívejte na ta zvířata, jak tam alfa samci vytvářejí vlastní harémy, nasazuje těžký kalibr anti-feminista, často velký propagátor tradiční rodiny.

Takovým lidským alfa samcům obvykle říkám, že pokud budu chtít, najdu jim v přírodě příklady pro všechny myslitelné možnosti. Jinými slovy: Ruce pryč od feminismu, jinak vám to feministky vrátí i s úroky. Pak se mohou lidští alfa samci těšit na čtyřicetihodinovou směnu u svých potomků (ovšemže od několika různých žen) po vzoru pštrosů, kde navíc dominantní partnerka samci vybírá ty ostatní. Nebo se připravit dokonce i na jakýsi „porod“, který provádí sameček mořského koníka. A kdyby to nestačilo, máme tu ještě přímo odstrašující příklad: včely. Včelí trubci bývají koncem léta vyhnáni z úlu a bidně zahynou hladem, protože se neumějí ani sami najíst.

Jiří Řehounek

Seminář policie a ČIŽP o trávení

Zhruba 50 kriminalistů a inspektorů životního prostředí absolvovalo tento týden dvoudenní školení zaměřené na vyšetřování nelegálního trávení ve volné přírodě. Školení, které bylo první společnou akcí ČIŽP a Policie ČR na toto téma, připravila Česká inspekce životního prostředí. Mezi odbornými lektory byli i ředitel ČSO Zdeněk Vermouzek a Mario Kern, slovenský amatérský ornitolog a policista, který vede již téměř deset let speciální útvar zaměřený na environmentální kriminalitu na Policejním prezídiu Slovenské republiky. První den byl věnován souhrnným informacím a teorii, zatímco náplní druhého dne byl terénní nácvik vyšetřování na třech modelových stanovištích. Během školení si účastníci vzájemně vyjasnili možnosti a přístupy obou institucí a navázali i osobní kontakty.

Věřme, že se ledy nespolečné práce podařilo po mnoha letech definitivně prolomit a že hlavní užitek z toho

budou mít ptáci a další živočichové, kteří se stávají obětmi travičů. Nyní nezbývá než doufat, že započatá spolupráce přinese plody co nejdříve. Nezbytná je ale i spolupráce veřejnosti, hlavně ornitologů. Doposud se řada zjištěných případů k policii vůbec nedostane a vyšetřování ani nezačne. Apeluji proto na všechny, kdo se s podezřelým úhynem ptáků či savců v přírodě setkají, aby dodržovali správný postup:

1. S ničím nemanipulovat, nešlapat kolem, nepoškodit stopy.
2. Přivolat Policii (číslo 158) nebo ČIŽP ([kontakty](#)).
3. Informovat ČSO (773 380 285, volnakridla@birdlife.cz).

Podrobný postup a další informace najdete na www.karbofuran.cz.

Zdeněk Vermouzek, ČSO

Zdravý život

Víte, co to jsou bílá zla? Bílá zla jsou to nejhorší, co vás může v životě potkat. Útočí na samou podstatu vašeho zdraví a vašeho života. Bílá zla jsou: pšeničná mouka, mléko a cukr. Ani vejce, která obsahují cholesterol, na tom nejsou o mnoho lépe. Dozvěděl jsem se to z jednoho časopisu o zdravé výživě, který jsem si četl, když jsem si dělal z mouky, mléka, cukru a vajec palačinky s čokoládovým krémem. Dál se v článku psalo, že čokoláda kazí zuby.

Úkolem časopisu o zdraví bylo očividně strašit lidi jen pouhým faktem, že žijí. Další článek se věnoval dentální hygieně a ukazoval fotografie chrupů (většinou bývalých), v nichž patrně proběhla atomová katastrofa nebo alespoň politická reforma. Autor článku pak dalekosáhle popisoval správné postupy údržby ústní dutiny, přičemž o tictacu nepadlo ani slovo. Vyrozuměl jsem, že ideálním kamarádem našich zubů je mezizubní kartáček a jeho manželka dentální nit.

Koupil jsem si oba. Nevím, zda jste měli někdy v ruce mezizubní kartáček, ale vyčistit si jím zuby je pěkně zdouhavé. Je totiž hrozně maličký. Když jsem po půlhodině dorazil ke čtyřce vlevo nahoře a byl teprve v polovině čištění, začal jsem přemýšlet o tom, že dentální hygiena prováděná podle časopisu nám zabere většinu života, takže na konzumaci bílého zla už nám nezbyde čas a patrně umřeme dříve, než se nám stihnou zkazit zuby. Raději jsem se ale podíval do časopisu, zda něco nedělám špatně.

Samozřejmě dělal! Mezizubní kartáček totiž čistí otvory mezi zuby, zatímco na normální čištění poslouží běžný zubní kartáček! Otvory mezi zuby jsou vlastně díry, a co chcete čistit na díře? Díra je vzduch a mezizubní kartáček je jen oblbovák na lidi.

Další článek časopisu se zabýval ovocem a zeleninou. Psali v něm, že kůra citrusových plodů je chemicky ošetřena, takže bychom si po oloupaní pomeranče měli nejdřív umýt ruce savem, než se pustíme do dužniny. Jablka prý obsahují těžké kovy a hroznové víno je postříkané jedy. Ze všeho ovoce to ale nejvíc schytaly banány. Nejenže nemají žádnou vitaminózní hodnotu, ale navíc se dovážejí zelené, a aby vydržely, jsou po dobu transportu udržovány v prudce jedovatém oparu, aby se nezkazily – na to mají dost času v prodejně. Zelenina má v sobě zase fosfáty, rtuť, olovo, plíseň a kusy hlíny. Do baleného zboží přecházejí z igelitu různé karcinogenní látky.

Následující oddíl časopisu pojednával o zdravé stravě. Člověk by prý měl v zájmu svého zdraví denně sníst tolik ovoce a zeleniny, kolik sám váží. Zatímco jsem se živil koncentrovaným bílým zlem v podobě palačinek ze včerejška, dočetl jsem se, že pokud chceme žít zdravě, musíme jíst především syrovou zeleninu a jiné zdravé věci. Zdravé věci poznáme snadno podle toho, že chutnají hnusně, například tuřín. Vybavil jsem si při čtení naše vyzáblé zelené sousedy, zapřísáhlé vegetariány, kteří si celý rok vaří zelí, hrách a kapustu, načež se jako mátohy potácejí po domě, opírají se o zdi a trpí úpornou plynatostí. Také jsem si, pravda, vzpomněl na svého kulatého růžolícího dědu, fanouška sádla, uzenin a ovaru, kterému se podařilo zemřít časně po šedesátce s klobásou v ruce, a chvíli se rozhodoval, zda chci skončit raději jako on nebo jako naši sousedé opřen o stěnu. Rozhodování mne unavilo na těle, takže jsem si ještě přidal bílé zlo a namazal si ho hnědým zlem ve formě čokoládového krému s umělou příchutí.

Časopis o zdravém životě se dále věnoval chemickým přísadkám v potravinách. Dozvěděl jsem se, že to, co jsem mylně léta považoval za vitamíny (totiž např. jako je vitamín B2, domníval jsem se, že i E 412 je vitamín), jsou vlastně nejrůznější ropné produkty s výraznými chuťovými a smrtícími účinky. Taky jsem se dozvěděl, že díky „zlepšujícímu přípravku“, který je ve všem pečivu, vydrží vánočka čerstvá i několik let,

když se občas zaleje a promasíruje. V tabulce nejnebezpečnějších vitamínů E se vyskytl nějaký, který je součástí gumových medvídků a dalších želatinových cukrátek. O článek dál jsem se dozvěděl, že na nemocné klouby, jimž vysychá chrupavka, je nejlépe sníst balíček gumových medvídků denně a zapít je mlékem, které obsahuje dostatek vápníku a způsobuje ucpávání tepen a smrt.

Dále časopis pojednával o tom, jaké živiny člověk potřebuje pro každodenní život. Netušil jsem, že musím jíst i takové věci, jako je selen a křemík; jednou jsem měl sice sele, ale selen jsem v životě nejedl. Jíst křemík mě nikdo nedonutí.

Dlouho jsem se necítil tak nemocný jako po přečtení časopisu o zdraví. Poté, co jsem si z něj přečetl článek o důležitosti pohybu, jsem ho s vypětím posledních sil vyhodil do popelnice před domem a podíval se přitom do schránky, zdali mi nepřišla pošta. Přišel ale jen nějaký barevný časopis.

Jmenoval se *Probudte se* a vedle barevných obrázků šťastných párů, tygrů, černoušků, lvů a jiných zvířátek v něm psali, že lidé se často starají jen o to, aby zdravě jedli a hodně cvičili, ale zapominají přitom na svou duši. Následovala série rad, jak se postarat o to, aby měl člověk zdravou duši. Snad bych ten článek i dočetl a pověděl vám o něm něco bližšího, ale musel jsem časopis odložit, protože mě strašně rozbolely mezizubní prostory.

Jan Flaška

Spokojené krávy a farmářská rezervace ve stínu Novohradek

Protože už nějakou dobu bereme s biofarmy Bemagro Malonty mléko, vejce, maso a další potraviny, využil jsem rád nabídky společnosti Rosa na farmářskou exkurzi do podhůří Novohradských hor. Dopoledne jsme si mohli v Meziříčí u Malont prohlédnout stáje pro skot, který každý den vyráží na pastvu, a hospodářský dvůr s prasaty a slepicemi. Přítomné děti se pak soustředily především na odchyt kořat. I z povídání zaměstnanců farmy bylo vidět, že nedělají „živočišnou výrobu“, ale pracují se zvířaty a berou ohled na jejich životní potřeby. Za krátkou dobu, po kterou farma pracuje v režimu „bio“, udělali místní opravdu velký kus práce.

Odpoledne jsme se přesunuli do nedaleké Jaroměře. Po výstupu na poměrně prudký kopec jsme se ocitli v tzv. farmářské rezervaci Horní Jaroměř, kde ve spolupráci biofarmy a sdružení Daphne ČR probíhá zajímavý pokus o zvýšení biodiverzity v zemědělské krajině. Výběrová těžba dřeva v remízcích, mozaikovitá seč luk a obnova drobných mokřadů mají vrátit do krajiny rozmanitost stanovišť, společenstev i druhů.

Možná by se mohlo někomu zdát, že označení farmářská rezervace je poněkud nadnesené. Parametry opravdové rezervace to území skutečně nemá, ale tady jde o něco jiného. Chráněná území už dosáhla v ČR rozlohy, která se bude rozšiřovat jen s velkými obtížemi. A i kdyby se to ještě podařilo, což není vždy úplně smysluplné, stejně v nich nedokážeme zachránit všechny naše druhy. Obklopíme-li je ze všech stran polními a lesními monokulturami, nakonec se z nich stanou jakási ghetta biodiverzity, o kterou budeme stejně postupně přicházet. Vedle mediálně známých a atraktivních organismů, které jsou u nás právě na hranici vyhynutí, bublá pod povrchem skrytější problém úbytku běžných druhů. V Malontech prošlapávají cestu k zemědělské krajině, která bude přívětivá k lidem, pěkná na pohled a plná života.

Je potěšitelné vidět, jak je spolupráce farmářů s ochránci přírody nejen možná, ale i oboustranně vítaná. Protože zdravá krajina a spokojená zvířata se ve výsledku vyplatí i zemědělcům. I když to dnes většinou neradi slyší, musí to časem pochopit i ti, kterým se nepěkně říká konvenční.

Jiří Řehounek

Factum Invenio: Životní prostředí není tak problematické, jak vypadá

I když lidé deklarují problematiku životního prostředí jako důležitou, nemají s ní Češi příliš velké starosti. Se stavem přírody a čistotou ovzduší jsme převážně spokojeni. Problémy s ovzduším jsou hlavně ve větších městech, ale i v tak exponované oblasti jako je Ostravsko převažují obavy z nezaměstnanosti nad obavami ze

špatného stavu životního prostředí.

Společnost Factum Invenio provedla v rámci svého výzkumného programu Factum Omnibus šetření zaměřené na problematiku života v místě bydliště českých rezidentů. Zkoumali jsme vztah k životnímu prostředí ve srovnání s jinými aspekty života jako je např. bezpečnost, zaměstnanost nebo preferovaný průmysl. Zvláštní pozornost jsme věnovali názorům obyvatel Prahy a Ostravy.

Dotazování proběhlo ve dnech 9. 9. – 16. 9. 2011 na reprezentativním vzorku 937 občanů ČR ve věku od 18 let, získaném kvótním výběrem. V Praze a Ostravě byl navíc výběrový soubor posílen tak, aby bylo možné srovnávat tyto dva regiony s výsledky za celou ČR. V Praze bylo dotázáno 320 respondentů a v Ostravě 304 respondentů. Byla zachována reprezentativita vzorku.

Jako téměř bezproblémové se Čechům jeví stav přírody v okolí jejich bydliště. Rozhodně a spíše spokojeni jsou s tímto aspektem tři čtvrtiny obyvatel ČR (74 %). Spokojeni jsou hlavně lidé z menších měst (82 %), ve větších aglomeracích je spokojenost menší (jen 62 %). Dobře je také hodnocen atribut „možnosti bydlení“ (spokojeno 71 %). S veřejnou dopravou a možnostmi kulturního vyžití jsou spokojeni dvě třetiny občanů (65 %), ani v menších obcích nejsou tyto oblasti vnímány jako problematické.

Nejhůře je hodnocena především ekonomická situace a nezaměstnanost (spokojeno jen 21 %). Tyto problémy tíživěji dopadají na obyvatele středních měst a také na ty, kteří jsou na ně teoreticky hůře připraveni - mají nižší příjmy a nižší vzdělání. Obyvatele větších měst trápí kriminalita a také nepřizpůsobiví občané – zatímco na menších městech je to problém pro 4 lidi z 10, v největších městech pro více než 7 z 10.

Mezi Prahou a Ostravou jsou zásadní rozdíly právě ve vnímání nejsilnějšího problému, který trápí Čechy – nezaměstnanosti. Zatímco v Praze tento problém cítí jen 18 %, v Ostravě je to více než trojnásobek, 71 % osob. Silné obavy ze ztráty zaměstnání, buď u nich osobně, nebo u někoho z rodiny, pociťuje v Praze jen 15 % obyvatel, v Ostravě je to více než dvojnásobek – 32 %.

V Ostravě i Praze je znečištění ovzduší vnímáno hůř než v celé ČR. Podle názoru obyvatel těchto měst je způsobeno především silnou koncentrací automobilové dopravy. Jako nejvíce ohrožující látky respondenti uváděli především výfukové plyny (19 %). Lidé také mají za to, že se situace ohledně automobilových emisí dále zhoršuje, v Ostravě si to myslí více než polovina obyvatel (54 %).

Na druhém místě se umístily průmyslové zplodiny. V Ostravě je průmysl vnímán jako silná zátěž, ale podle třetiny Ostravanů se situace zlepšuje (32 %). Ve slezské metropoli také registrujeme povědomí ohledně domácí topení a spalování odpadů. Jako silnou zátěž tento zdroj znečištění hodnotí celkem 53 % rezidentů. Rozhodnutí Ministerstva životního prostředí investovat do výměny a modernizace způsobu vytápění by tak v Ostravě mohlo mít silný pozitivní dopad.

Zajímavé srovnání nabízí preferenci hospodářských odvětví. Zatímco Pražané preferují rozvoj školství, energetiky nebo zdravotnictví, lidé v Ostravě by nejraději rozšířili těžký průmysl. Jedná se především o tradiční zpracování železa a oceli (preferance 34 %, zatímco v průměru ČR jen 6 %) a automobilový průmysl (32 %, zatímco v ČR jen 17 %). Je tedy vidět, že i když je průmysl v Ostravě vnímán jako znečišťovatel ovzduší, lidé přesto mají za to, že podporu a investice si zaslouží právě tradiční odvětví Ostravského průmyslu.

Obyvateli Ostravy je průmysl železa a oceli vnímán jako tradiční zaměstnavatel a jeho budoucnost na Ostravsku by měla pokračovat. Jeho pokračování by chtělo 7 z 10 obyvatel Ostravy, 45% z nich by dokonce uvítalo jeho rozšíření. Nutná je ovšem modernizace, aby se snížily emise z výroby – tu požaduje naprostá většina rezidentů (85 %). Podle jejich názorů by tuto modernizaci měla kromě podniků samotných financovat EU (oba zdroje 44 %). Třetina obyvatel Ostravy (33 %) se v tomto ohledu spoléhá na stát.

Tisková zpráva Factum Invenio ze 3. října 2011

To jsou Věci...

Tak prý budeme ve školách vyučovat žáky „národním sebevědomím“. Další nápad z dílny nejlepšího ministra školství všech dob a celého vesmíru Josefa Dobeše, u kterého se můžeme jen domnívat, zda se jedná o jeho vlastní iniciativu směřovanou k dosluhujícímu hradnímu pánovi, nebo se do ministerské pracovny milostivě snesl přímo z Hradčan. Hned mě napadlo, že bychom mohli v hodinách se studenty trénovat, jak se správně skáče a co se u toho skákání obvykle vykřikuje. Zaujalo mě také, jakým komentářem svůj záměr pan ministr doprovodil: „Já nehodlám stavět školství na environmentálním vzdělání a sexuálních příručkách.“

Opravdu svérázný přístup k průřezovému tématu Environmentální výchova, které je po nedávné reformě

součástí školních vzdělávacích plánů všech škol v republice. Odhlédněme teď od jednoduše doložitelného faktu, že na environmentální a sexuální výchově naše vzdělávání nikdy nestálo. Ono na nich samozřejmě ani stát nemá – mají být jeho důležitou součástí, nic víc a nic méně. Navíc to, pokud vím, ani nikdo nikdy neprosazoval. Věcem veřejným ještě ani neoschl bledě zelený nátěr, kterým se chtěly zalíbit voličům se zájmem o životní prostředí, a Josef Dobeš už ho svědomitě oškrabává.

Vzpomínám si dobře na atmosféru, která ve společnosti panovala počátkem 90. let. Tehdy bylo jedním z požadavků rodící se svobodné společnosti zavedení ekologické výchovy do škol. Ano, i na plakáty se to psalo. A obecné povědomí o šetrnějším chování k životnímu prostředí bylo skutečně v plenkách. Třeba Rakušané nebo Švýcaři moc nechápali, proč si čeští turisté v jejich zemích fotografují kontejnery na separovaný sběr odpadků. Od té doby jsme určitě o kus dál, např. ty kontejnery máme každý za domem a mnoho z nás je skutečně využívá. Znamená to však, že bychom měli na (mezitím přejmenovanou) environmentální výchovu rezignovat?

I zarputilí „omlouváči“ personální politiky ministra školství si dnes musejí připustit, že osa Klaus – Bátora – Dobeš funguje jako dobře promazaný stroj. Jakou barvou chce svoji názorově dosti pestrobarevnou stranu přetřít pan Dobeš, ponechávám na čtenářově uvážení. Nerad bych se však dočkal toho, že po životním prostředí a sexuální výchově přijdou na řadu třeba lidská práva nebo evoluční teorie. I tato témata jsou, jak známo, u hradní party dlouhodobě v nemilosti.

Jiří Řehounek

Pozvánky na akce

Heinrich Böll Stiftung * Hnutí DUHA * Calla * Zelená akademie

Vás zvou na mezinárodní konferenci

Zelená energetika a jaderné elektrárny: Komu patří budoucnost?

Kdy: čtvrtek 13. října od 9:00 hod

Kde: Hotel Jalta, Václavské nám. 45, Praha

Kdo: profesor Steve Thomas, přední odborník na ekonomiku atomových elektráren,
University of Greenwich Business School

Mycele Schneider, energetický konzultant, držitel ocenění Right Livelihood Award,
známého jako alternativní Nobelova cena

Charlotte Loreck, expertka na energetiku a klima, Ökoinstitutu

Martin Bursík, ekolog, bývalý ministr životního prostředí

František Hrdlička, děkan Fakulty strojní ČVUT

Petr Otčenášek, konzultant v oblasti jaderné energetiky

Martin Sedlák, energetický analytik Hnutí DUHA a sdružení Calla

[Kompletní program ke stažení.](#)

Mezinárodní konference s prestižním obsazením má za cíl posílit expertní a veřejnou diskusi o nákladech a perspektivách jaderné energetiky a obnovitelných zdrojů. Cílem je předložit srovnání atomových a zelených technologií i rozdílného směřování české a německé energetiky. Základními tezemi pro debatu jsou předpoklady:

- Experti předpovídají, že se zelená energetika brzy obejde bez dočasné státní podpory. Například cena solárních panelů se jen za první polovinu tohoto roku propadla o dalších 20 %. Evropská fotovoltaická průmyslová asociace propočítla, že sluneční elektřina bude konkurenceschopná do konce tohoto desetiletí v celé Evropě.
- Atomové reaktory jsou investičně náročné a pro energetické firmy fungující na liberalizovaném trhu představuje nákup jaderných elektráren značné riziko. Dokonce se objevují návrhy na znovuoobnovení otevřené podpory pomocí dotovaných cen nukleární elektřiny.

S d r u ž e n í C a l l a Vás srdečně zve na přírodovědnou vycházku

„Za ptáky na krmítko“

S ornitologem Petrem Veselým (PřF JU)

Přírodovědná vycházka spojená s kroužkováním ptáků na zimním krmítku, kde probíhá již devátým rokem vědecký výzkum ptačího společenstva. Pozorování přezimujících ptáků uvyklých přítomnosti člověka.

Vycházka s odborným výkladem je vhodná i pro děti a potrvá zhruba dvě až tři hodiny.

V sobotu 15. 10. 2011 v 10:00 hodin

Sraz na zastávce MHD Máj – Antonína Barcala (spoje č. 3, 5, 7, 8)

Více informací: **Calla – Sdružení pro záchranu prostředí**, Fráni Šrámka 35, České Budějovice, tel.: 605 066 898, RehounekJ@seznam.cz, <http://www.calla.cz>

Tento projekt je spolufinancován Statutárním městem České Budějovice.

***

Calla a Společnost ROSA Vás srdečně zvou na besedu

„Odkaliště: šance pro přírodu“

s Robertem Tropkem (EntÚ AV ČR & PřF JU) a Jiřím Řehounekem (Calla)

**Odkaliště jako poslední útočiště ohrožených druhů v krajině. Rekultivace jako jejich zkáza.
Odkaliště Nové Hodějovice a ochrana přírody.**

**Ve čtvrtek, 20. října 2011, 18:00 hodin
v galerii Měsíc ve dne, Nová ul. 3, České Budějovice.**

Více informací:

Calla – Sdružení pro záchranu prostředí, Fráni Šrámka 35, České Budějovice
tel.: 384 971 930, calla@calla.cz, <http://www.calla.cz>

Rosa – společnost pro ekologické informace a aktivity, Senovážné nám. 9,
České Budějovice, tel.: 387 432 030, rosa@rosacb.cz, <http://www.rosacb.cz>

Příště: 24. 11. Jak správně nakupovat hračky?

***

Podruhé - Calla: Prvních dvacet aneb zveme Vás na výstavu o nás

Již podruhé budete mít možnost se dozvědět něco o historii Cally z jiného úhlu pohledu z naší výstavy, jenž mapuje, někdy i humornou formou, činnost, důležité mezníky a lidi, kteří sdružením „prošli“, od doby založení až po současnost. Zhotovení výstavních panelů se ujala Jana Sequensová na základě dodaných podkladů. **Výstavu můžete shlédnout v budově Krajského úřadu Jihočeského kraje ve 2. patře, B. Němcové 49/3, České Budějovice od 1. - 17. listopadu 2011 v úředních hodinách pondělí a středa: 8:00 - 17:00, úterý a čtvrtek: 8:00 - 16:00 a v pátek 8:00 – 14:00 hodin.** Výstava je také jako doplňkový program podzimních dnů EVVO, které budou probíhat od 7. - 11. listopadu tamtéž.

Romana Panská

Calla a Ekologický institut VERONICA ve spolupráci se Střediskem ekologické výchovy a etiky Rýchory SEVER a Přátelé přírody připravily další odborně zaměřené regionální semináře

„Globální změna klimatu - fakta a fikce“

v úterý 8. listopadu 2011 od 10 do 16 hodin

v zasedací místnosti Albrechta z Valdštejna Krajského úřadu v Hradci Králové

[Podrobnosti a program semináře.](#)

a

ve středu 9. listopadu 2011 od 10 do 15,30 hodin

v přednáškovém sále č. 208 Krajského úřadu v Ústí nad Labem

[Podrobnosti a program semináře.](#)

Na akci není vybíráno vložné. Pokud máte zájem o účast, zašlete nám, prosím, návratku a to nejpozději do 7. listopadu na adresu Calla – Sdružení pro záchranu prostředí, Fráni Šrámka 35, 370 01 České Budějovice, e-mailem na: romana.panska@calla.cz, případně faxem na číslo 384 971 939.

***

Calla srdečně zve všechny zájemce na seminář

„Stromy a hmyz“

Ve čtvrtek 10. 11. 2011, 9:30 hodin

Budova krajského úřadu Jihočeského kraje, B. Němcové 49/3, č. dveří 325 (zasedací místnost odboru školství, mládeže a tělovýchovy)

Hlavním cílem semináře je seznámit odbornou veřejnost s významem stromů a mrtvého dřeva jako biotopů chráněných a ohrožených druhů hmyzu a s moderními trendy v jejich ochraně a praktickém managementu (bližší informace v příloženém předběžném programu). Seminář je určen především zástupcům státní správy a samosprávy, nevládních organizací a soukromých firem, ale neuzavírá se ani dalším zájemcům o tuto problematiku.

Pozor! Jde o reprízu jarního semináře, u něhož nestačila kapacita místnosti zájmu účastníků.

Přihlášky a podrobnější informace u Jiřího Řehounka (RehounekJ@seznam.cz, 605 066 898).

Ekologická poradna sdružení Calla

Mimo běžná témata ekologické poradny u nás můžete hledat pomoc v oblastech, na které se specializujeme:

Ochrana přírody a krajiny - odborná pomoc v oblasti biologie a ochrany přírody, chráněná území a péče o ně, územní a druhová ochrana přírody (se zaměřením na entomologii a botaniku), ekopedagogické využití chráněných území. *Za tuto oblast poradenství je zodpovědný Jiří Řehounek, volejte ho na telefon 384 971 934 nebo pište na e-mail: rehounekj@seznam.cz.*

Obnova těžbou narušených území - přirozená obnova těžbou narušených území (především ve štěrkopískovnách), poradenství při tvorbě rekultivačních plánů využívajících přirozenou obnovu, využití těžbou narušených území v druhové ochraně a ekologické výchově a ekologie obnovy (restoration ecology). *V této oblasti Vám poradí Jiří Řehounek, kterého najdete na telefonu: 384 971 934, ale spíše na e-mailu: rehounekj@seznam.cz.*

Trvale udržitelná energetika - poradenství občanům, obcím i občanským sdružením v oboru obnovitelných zdrojů energie, jejich možnostech, dostupnosti, podporách pro realizaci, legislativě apod. Právní a všestranná informační pomoc obcím, u nichž by mohlo být vybudováno konečné úložiště vysoce radioaktivních odpadů, archiv informací k jaderné energetice. *Pro odpovědi z oblasti energetiky se obraťte na Edvarda Sequense na telefon: 384 971 932, e-mail: edvard.sequens@calla.cz.*

Poradenské hodiny pro veřejnost v kanceláři sdružení - Fráni Šrámka 35, České Budějovice:

Pondělí: 10:00 - 14:00 (především energetika)

Čtvrtek: 12:30 - 16:30 (především ochrana přírody a krajiny a ekologická obnova po těžbě)

Osobní návštěva mimo poradenské hodiny je možná po předchozí domluvě. Využijte poradenství pomocí e-mailu: poradna@calla.cz. Písemné spojení: Calla, Fráni Šrámka 35, 370 01 České Budějovice.

Líbil se Vám Ďáblík? Pomozte nám s jeho šířením!

Pošlete ho svým přátelům s nabídkou na pravidelný odběr do e-mailové schránky.

Můžete nám také přispět na vydávání.

Použijte číslo účtu 3202800544 / 0600 a variabilní symbol: 111.

Děkujeme!

Zpravodaj Ďáblík pro své členy a přátele vydává:

Calla - Sdružení pro záchranu prostředí

Naše adresa: Fráni Šrámka 35, 370 01 České Budějovice

Telefony: 384 971 930, 387 311 381

Fax: 384 971 939

E-mail: calla@calla.cz

Internet: <http://www.calla.cz>

Naše konto: 3202800544 / 0600 GE Money Bank, pob. České Budějovice

IČO: 62536761

Uzávěrka dalšího čísla je 31. října 2011. Články posílejte na edvard.sequens@calla.cz. Databázi odběratelů spravuje Romana Panská. Všechna starší čísla občasníku Ďáblík najdete na webových stránkách sdružení Calla.

►► Nechcete-li dostávat tento zpravodaj, napište nám a my Vás okamžitě vyřadíme z adresáře. ◀◀

►► Chcete-li se přihlásit k jeho pravidelnému odběru, pište na calla@calla.cz. ◀◀